

జయోర్జిత

సంపుటి 30   మేనేజింగు ఎడిటరు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు   ::   సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి   ::   సంపిక 51

సోమశీలకొరకు కొండయ్యగారి మొసలికన్నీరు శాసనసభ్యుడుగా తనాప్రసక్తి ఎత్తలేదుగాని, పరుల నిందిస్తాడు!

ఖోస్లాకమిటి సాక్ష్యంలో చెప్పనిది, మూడేళ్ల శాసన సభ్యత్వంలో చేయనిది ఇప్పుడు చేస్తాడా?

ఇది ప్రజలను మోసగించడమే!

ఆత్మకూరులో కాంగ్రెస్ విజయం నూటికి నూరుపాళ్లు ఖాయమని దృఢపడిపోయింది. కాంగ్రెస్ గెలుపు ఖాయంగావడంగాడు విశేషం, కొండయ్య ప్రాబల్యం ఆధిక్యంగాగల చిరమన ఫిర్యాలో గూడా కాంగ్రెస్ కు మంచిపట్టు దొరికింది. పచ్చా లుగువేల మెహరిటీతో శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు దిగ్విజయం పొందినప్పుడుగూడా, చిరమన పంటి ప్రదేశాలలో చొరదానికి పిలువకుండా వుండేది. కాని యిప్పుడు ఆ గ్రామాలలో కాంగ్రెస్ ఎన్నిక కార్యాలయాలు పనిచేస్తున్నవి. యీ ఎన్నికలో మరొక విశేషమేమీ టంటే యిప్పటివరకు కులకర్తవ్వనేది ప్రకటించలేదు.

శ్రీ పి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు ఆత్మకూరులో మకాంబేసి, ప్రతిగ్రామం సంచరిస్తూ, ఓటర్లను కలసుకొంటూ, ఆహ్వానాలు పనిచేస్తున్నారు. వారు ఎంతో ప్రశ్నాహంకారా, కాంగ్రెస్ మామూలు విజయంకాకుండా, ఆఖండవిజయంపట్ల ఎంతో ఆశాభవంకావున్నారు.

కాంగ్రెస్ ఆధ్వర్య పరంగాజరిగే ప్రచారం గూడా ప్రతియిల్లు, ప్రతి ఓటరును కలసుకునే పద్ధతిలో సాగిపోతున్నది.

ప్రస్తుతమైన వామపక్ష ఆధ్వర్య గా దేశసాభాగ్యసాధాన్ని గట్టివునాదులవై నిర్దిస్తున్న కాంగ్రెస్ కే మీ ఓటు!

పొటికేసి కొండయ్యగారు తన ఆశయా తేమిటి ప్రకటించాడు. తాను కార్యకర్తగా వున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ పక్షంలో ప్రకటించబడిన ఒక కరకర్తలలో కొండయ్య ఇంగ్లీషులోగూడా వుపన్యాసం చేస్తాడని, బొంబాయిలో వారి వుపన్యాసం విని దింకామనే దేశముఖో లాంటి విద్యాకేంద్రాలుగూడా ముక్కుమీద వేల వేసుకున్నా రని; కొండయ్య తర్కశక్తులుమీది ఆశను

వేదాంతి ఆవురాడేమా ననకున్నారని-వుత్తే కులు, ఆతికయోక్తులతో గూడిన వ్యక్తిగత ప్రకంపలు కురిపించారేగాని, పార్టీ ప్రచారానికి ప్రస్తావించలేదు.

ప్రస్తావించడానికి మాత్రం ఏమున్నది? ఈనాడు నాయకుడులేని పార్టీ ఏదానావున్నదంటే అది ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ. అనుచరులు లేని క్షిత్తిగూడా ఆపార్టీకే దక్కకుండు. ఒక నిర్ణయమైన ఆశయం గాని, కాంగ్రెస్ ప్రచారానికి గాని లేని ఘనతగూడా ఆ పార్టీకే! ఒక రాష్ట్ర

నిర్ణయమైన నాయకత్వంగాని, నిలకడైన విధానంగాని, 'నా' అన్న మనిషిగాని లేని ప్రజాసోషలిస్టు ఆధ్వర్యంగా జి. సి. కొండయ్య ప్రజలకు ఏమిచేయ గలుగుతాడు?

మూలకమ్యూనిస్టులతో చలిమి! మరొక రాష్ట్ర మూలక కాంగ్రెసువారితో మైత్రి!! కేరళ రాష్ట్రంలో సంస్థానాధిపతులతో సాహచర్యం!! ఇట్లా ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ దళావతారాలు ధరిస్తావుంటుంది.

ఆంధ్రలో యీ పార్టీకి 'నా' అన్న మనిషి లేడు. కొండయ్యగారుకప్పు. పాపం! కొండయ్యగూడా ఇందులో ప్రకటించి వుండడుగాని, పి. వి. జి. రాజమీద మూలతో అందులో చేరాడు. రాజు మధ్యలో వుట్టి మంచి లాహియాపార్టీకి పోయాడు. కొండయ్యగారు చేయవద్దేకే రాష్ట్ర కార్యకర్తత్వ హోదాఅన్నా వుంటుందని దానిని అంది పెట్టుకొని పూసుకొడుకున్నాడు. ఆంధ్ర శాసనసభలో మొమ్మికుకూడా

శివయ్యతులు గోపాలరెడ్డి, సంజీవరెడ్డిగారల ఆత్మకూరు సభకు విచ్చేసిన వేలాది ప్రజలలో ఒకభాగం.

ఇలాంటి నిలకడలేని, నిర్ణయ ఆశయాదర్శనాలు లేని, వమ్మదగిన నాయకత్వంలేని, పట్టణిటికి మించి ప్రజల పాను భూతి సహకారాలు కించిస్తుగూడాలేని ప్రజాసోషలిస్టు ఆధ్వర్యం విలపరది, ఆత్మకూరు ఓటర్ల రిమిలినైన ఓటరు వ్యర్థం చేసుకుంటారా? ఆత్మకూరు ప్రజలకు కావలసింది వుపన్యాసాలుగాడు, వేదాంతాలుగాడు, తర్క శక్తులు గాడు. వారికి కావలసింది సీదవనయా, రదితర పోకర్కాలు.

★ గ్రంథ 12 వ కేరళ

ప్రజా సోషలిస్టుపార్టీ సభ్యులు లేడు.

ఆధునిక ఆభరణములకు ఆలవాలము

సేట్ రక్పాజీ గజేక్ మల్ ఆండ్ కంపెనీ

విన్నపాలు (ఫోన్ నంబర్ :: 159) నెల్లూరు

(గత సంచిక తరువాయి)

మన రాజ్యం మన రాజ్యం దీని రావణుడు గుండ్రై పండ్లు పటపట కొట్టి చేయవలసిన కర్తవ్యమును గూర్చి యాలోచించి తన పుత్రులకు ఇంద్రజిత్తుని రావించి, "మన రాజ్యం నీవు కట్టికొని వెళ్లిపోయి కనబడకపోయినా యుద్ధము చేసి వీర్యవంతులగు ఆ రామలక్ష్మణులను వధించుము. ఇంద్రుని బయ్యించిన నీకు ఈ మూసమాత్రంలే పాటివారు," అని పుత్రులను త్యాగపఠింపెను. తండ్రి యానతిగాని ఇంద్రజిత్తు యజ్ఞశాలలోకి కాస్త్రవిధిని అగ్నిహోత్రులకు హోమముచేసి అగ్నిని కేల్చి అంతర్ధానముండుట్టి రథమును బడసి, బ్రహ్మాస్త్రము తోడ తిన్నగా పురము వెడలి యుద్ధభూమి కేటించి ధమ్మకై ఆకాశమున కంటికి కనబడక నిల్చి రామలక్ష్మణులపై జడి వాన కురియు పగిది వాడి బాణములను గురిచుచుండెను. ఇంద్రజిత్తు బాణములు తన మేనులకు చుట్టుకొనుచుండగా రామలక్ష్మణులు వింటు దివ్యబాణములు సంధించి నిశ్చినుంఠించివేసిరి. కాని వారి బాణములు అవ్యక్తుడైన ఇంద్రజిత్తునకు సోకకుండెను. తన మాయాబాలముచే రావణి ఆకాశమున చీకట్లు పుట్టించుటచే దిక్కులు తెలియకుండెను. ఇంద్రజిత్తు బాణప్రయోగము చేయుచుండ వాని అల్లె ప్రాతి శబ్దముకాని, తేలిచక్రముల ధ్వనికాని, లేని గుట్టులు గిట్టల చప్పుళ్ళుకాని వినబడక జయ్యెను. అతని రూపము కానబడక జయ్యెను. అట్లు మాయతో ఇంద్రజిత్తు తీక్షణ బాణముల వాన కురిపించి రామలక్ష్మణుల సకలవయవములను దగులపెట్టెను. రామలక్ష్మణులు తమవైబడుచున్న శరముల మార్గమును కనిపెట్టి పసిడి పింజలు కలిగిన వాడి యమ్ముల నాఇంద్రజిత్తుపై వేయుచుండెను. ఆ బాణములు ఇంద్రజిత్తునకు తగిలి అతని రక్తముచే తడిసి నేలబడుచుండెను. ఇంద్రజిత్తు మాయాబలముచే తన రథము గిరగిర పలుకటకల్ప త్రిప్పచు బాణముల ప్రయోగించుచుండెను. ఆ బాణములతో రామలక్ష్మణుల నీగిగా, వానరులను గూడ గొట్టుటచే నా వానరుల పట్టుటకు ప్రాణము లెదోలగా రణరంగమున కుప్పులు గాగూరిరి.

అప్పుడు లక్ష్మణుడు ఇంద్రజిత్తు మాయా యుద్ధమునకు కనలి అన్నగాంచి, "అమ్మా! సర్వరాక్షస సంహార నిమిత్తమై బ్రహ్మాస్త్రమును ప్రయోగించవలెను," అని అడుగగా శ్రీరామ చంద్రుడు లక్ష్మణుని నివారించి, "నాయనా! ఒక్కని నిమిత్తమై పుడమికున్న రాక్షసుల సంధిని సంహించుట తగదు. యుద్ధమున యునివారిని, వాణియున్నవారిని, క్షమాద్వీపవారిని, శరణుకొచ్చినవారిని, ఏమరపాటుతో నున్నవారిని, కన్నులొప్పకు కెత్తుచున్నవారిని, నీ కన్నటికి వధించరాదు. కాన సర్వరాక్షస సంహారమునకు ప్రాణమునకే ఈ రాక్షససంకల్పనిచంపుటకు విషసర్పములకంటే అస్త్రముల ప్రయోగించుము. ఈ మాయ ప్రాణి కంటికి కనబడకపోయినను వానిని వీరే

వీనిని సంహరించుచుండును. నీ విత్తుడు విడుచు ఈదివ్యాస్త్రమునకు వీడు పుడమిలోకొచ్చినను, అంతరిక్షమున కెగిరవను, పాతాళములోక దూటివను, సముద్రములోనికొకొంబడివను ఆహుతిమై నేలగుంజులకలెడు. ఇది నిశ్చలము; నీవు దిగులు మానుము" అని చెప్పి శ్రీరాముడు ఇంద్రజిత్తును చంపివేయ సంకల్పించి భనుష్టంకారము గావించెను. మహాత్ముడగు శ్రీరాముని కలంపు నెలిగినవారై రావణపుత్రుడొంద్రజిత్తు వెంటనే రణరంగము వదిలి పురములోనికి కొచ్చెను. శక్రువులను కరిచారుటకు నుపాయము నాలోచించి నిశుంభిలా హోమము గావించుటకు కలపెట్టెను. అంత ఇంద్రజిత్తు మలల గొట్టి రాక్షస సైన్యమును వెంటనిడుకొని పురము వెడలి కళ్ళను ద్వారము కడకు రాగా రామలక్ష్మణులు యుద్ధస్వస్థులై యుండుటను గాంచి, తాను కలపెట్టిన హోమము నిర్వీఘ్న

ముగా సాగునంతవలకు రామలక్ష్మణులను, వానరులను గొంతకాలము శోకపరవశులను చేయుటకు గాను ఒక మాయను కన్నెను. తన రథములో మాయాసీతను గొనివచ్చి శక్రువుల ఎదుట వధించిన ఎడల శక్రువులు నిజముగా సీత వధించబడెనని బ్రతును నీ ముఖముతో క్రుంగిపోగలరనియు, అప్పుడు తన హోమము నిర్వీఘ్నముగా జరుగగలదనియు ఇంద్రజిత్తు కలపోసి నోక మాయామయసీతను రథములో కూర్చుండఁబెట్టుకొని యుద్ధభూమి ప్రకేంబెను. ఇంద్రజిత్తు రథమునుజూచి వానరులు పర్యవేక్షణలను, చెట్లనుగొని సంరంభముతో యుద్ధమునకు దిగిరి. అప్పుడు వానరవీరుడగు మానుమంతుడు ఇంద్రజిత్తు రథముననున్న మాయాసీతను పరికించి మాసిన చీర, సంస్థారములేని శోకములు, దుమ్ముతో కూడిన దేహము కలిగి సర్వాంగములు కుప్పించి యున్న ఆమె నిక్కవముగా రాముని పల్చి సీతయేయని కలపోసి కన్నీరులోరగ మనంబు కలవరపడెను. ఇంతలో ఇంద్రజిత్తు ఆ వానరులందఱు మాయచుండగనే ఆ మాయాసీత శోకములు పట్టుకొని బాధచుండ నామె నిజమగు సీతవలె "రామరామ" యని విలపించుచుండెను. ఇదివలన సీతను అశోకవనమున గాంచిన మానుమంతుడు ఆమె సీతయే యని బ్రతుకని ఆగ్రహముతో ఇంద్రజిత్తు ఆ మాయా సీతను కత్తితో నలుకగా నామె నేలగుంజెను. ఆ దృశ్యమును గాంచి వానరులు ధిక్కరి శోకవనయేను పరుగిడిరి. ఇంద్రజిత్తు విజయముతో నుప్పొంగి వివేకముగా నుండెను. అట్లు లంఘించుచున్న వానరులకు కూడగొట్టుకొని మానుమంతుడు గొంత కడపు ఇంద్రజిత్తు అతని సైన్యముతో యుద్ధముచేసెను. కాని అతని మనంబు సీత మడివనను నిరుత్సాహము సంపాదించుటచే వానరులందఱి,

"వీరలారా! మలబడు. మనము ప్రాణములమీదకుకడ కాక వదలుకొని రాముని ఇష్టమై ఏ సీత కొలకు రక్కసులతో యుద్ధము చేసితిమో ఆ సీత మన కండ్లముందు వధించబడెను. ఇక మనము యుద్ధముచేసి ప్రయోజనమేమి? మనమీ సంగతి రామునికి, నుగ్రీవునికి తెలియచేయువను రండు" అని చెప్పి వాయునందనుడు వానరసేనను మలలించుకొని రామునికడకు వచ్చెను. అది యేమంది తమలను ఇంద్రజిత్తు హోమము సాగించుటకై వెతకవలయున్న నిశుంభిలాహుక దేవాలయమునకు చేరి అగ్నిహోత్రులందఱు కాస్త్రవిధిని హోమము గావించి యజ్ఞము నేయుచుండెను. మానుమంతులు శ్రీరాముని కడకేటించి తన కండ్ల ఎదుట ఇంద్రజిత్తు సీతను గొనివచ్చి వధించెనని రామునికి విన్నవించిరి. వానరుల మాటలబొంది రాఘవుడు నిక్కవముగా సీత మరణించెనని కలలచి శోకపరవశుడై మెండలు వటికి వచ్చుచు పగిది క్రొందపడి మార్చుకొనెను. అప్పుడు వానరులు జలములకొనికెచ్చి శ్రీరామునివై జల్లి వేద కేర్చిరి. లక్ష్మణుడు కడుంగడు వగచుచు అన్నగారిని తన చేతులతో పట్టి యెత్తి తన యుడిలో పరుండఁ బెట్టికొని యుక్తియుక్తమగు మాటలచే నూటడించుచుండెను. ధర్మాధర్మా విభిన్నతను గూర్చి వివరించి చెప్పి లక్ష్మణుడు తాను కప్పుక రావణ సమేతముగా లంకాపురిని గ్యంపము చేసి సీతవధ ప్రతీకారము గావించెనని పల్లె శ్రీరాముని ఊరడించుచుండెను. అట్టి కఠి విధివణుడు తన సేనలను జాగ్ర

త్రగా నిలిపి నల్లగురు మంత్రులతోడ శ్రీరాముని కడకేటించి ముఖముతో కుమిలిపోవుచు లక్ష్మణుని యుడిలోనున్న రాముని, విన్నుండముకొంది యున్న అచ్చటి వానరులను గాంచి దిగులుచెంది ఇది ఏమని వాసిడిగెను. అంత నతనికి లక్ష్మణుడు సీత వధ వృత్తాంతము నెఱిగింప విధివణుడు వారికి అందుగల సర్వమునట్లు ఎఱుగఁజేసెను. "రాఘవేంద్రా! మానుమంతులు గాంచినది శీవలము ఇంద్రజిత్తు మోహవీర్యము. నీ తావధ కార్యము దుస్సాధ్యము. రావణుని చెడు కలంపు చేసె టుండును. ఆతను సీతను వధించుటచేమాత్రము ఇష్టపడఁడు; ఒప్పుకొనఁడు. రావణాత్మి జాడు నిశుంభిలకేని యజ్ఞమునేయనున్నాడు. యజ్ఞము నిర్వీఘ్నముగా సాగుటకు వానరులను శోకపరవశులను చేయుటకై యట్టి మాయను ప్రయోగించెను. ఇంద్రజిత్తు యజ్ఞమును పూర్తిచేసి సమరమునకు వచ్చేనేని ఇంద్రాదిదేవతలకైనను వానిని బయ్యంప కళ్యముకాదు. ఈ ఇంద్రజిత్తు వోళ్లకథంబొనర్చి బ్రహ్మ వలన బ్రహ్మకీరమునెడి యస్త్రమును, అవ్యక్తమగు గుట్టుములను సంపాదించెను. ఇంకను బ్రహ్మవాసికట్లు తెలియఁజేవను. "నీవు నిశుంభిలహోమ యజ్ఞము పూర్తిగావించక ఆయుధధారితై యుద్ధమునకు వెడలితేనే నిన్ను పుడచిరించు పగుడు నిన్ను వధించగలఁడు. కాన నీవు యజ్ఞము పూర్తిచేసి వెడలితేనే నిన్ను బయ్యంపగల వాడెవ్వఁడులేడు." అని బ్రహ్మ ఇంద్రజిత్తునకు పరమంబెసెను. "కావున నీవంధ్రా! ఇంద్రజిత్తు హోమము పూర్తి గావించుచుండే వానిని రణరంగమునకు రావించి సంహరింపవలయును. రామా! నీవు మాకు ముఖమింతుకొని సైన్యము సొండుము - నిదిట్లు కలజెలిపోవు

చున్న సేనయంతయు పట్టాడిపోవును. నీవూ ధిక్కరమై మాతోడ లక్ష్మణుని యుద్ధమున కంపుము. సూమిత్రీ కలకటములతోనే ఇంద్రజిత్తు నిశుంభిలా హోమమును గ్యంపముచేసి తమవలె యా రావణాత్మిలని సంహరింపఁ గలఁడు. ఇంద్రజిత్తు మడికానేని రావణుడు సహనవారముగా మడివనని యెఱుంగుము. ఆలసింపక లక్ష్మణుని మాతో సంపుము. లక్ష్మణుని కాంతియు." అనియుగా బిభిషణుడు వివరించి చెప్పగా శ్రీ రాముడు కొంతపాటు మానుమంతుడును లక్ష్మణుని గాంచి, "లక్ష్మణుడా! నుగ్రీవుని సర్వ సైన్యమునకొని మానుమంతుడు, బాంబరంతుడు, విభిషణుని వెంటనిడుకొని నిశుంభిలకు చేని ఇంద్రజిత్తును కుదముట్టించిరమ్ము." అని నెలవేయగా సూమిత్రీ ఆయుధధారితై అన్న గారికి ప్రవక్షిణము గావించి క్రొత్తకై వే నలు వడసి సైన్యవేటుకై నిశుంభిలకు వచ్చెను.

నిశుంభిలాప్రాంతము చుట్టును మచ్చుకలై క్రమ్మియున్న రాక్షస సేనలను చూచి విభిషణుడు సూమిత్రీతో, "లక్ష్మణుడా! ఆ కనబడుచున్న సేన సంతయు ముందు వానరులు భేదించవలయును. అప్పుడుకాని ఇంద్రజిత్తు కనబడఁడు. యజ్ఞము పూర్తికాకముననే నీ వా ఇంద్రజిత్తును వధించవలెను," అని చెప్పగా లక్ష్మణుడు విజృంభించి రాక్షస సేనపై బాణవర్షము కురిపించెను. అంత వానరులు ఋక్షునైతికలు కడుద్రాగముతో శిలా గ్రములను, వృక్షకైలములను గొని నిలిచి యున్న రాక్షసులపైకొరిగిరి. రాక్షసులు కత్తిగదాతో మరములతోను బాణములతోను వానరుల నెదుర్కొనిరి. ఇరుపక్షములవారు లెట్టిదంపు మృగేంద్ర వాదములు గావించుచు ఓండోరులు భయంకర యుద్ధము గావించిరి. ఉత్సాహపూరితులైన వానరులు కాల, చెట్ల వానకు కడకు రాక్షసులు కట్టుకొనేలేక విహదము నొందియుండిరి. అట్లు రాక్షససేన విహదము నొందియుండుటకాంచి యజ్ఞము పూర్తి కాకమున్నే రావణపుత్రుడొంద్రజిత్తు చెట్ల నడుమనుండి వెలువడివచ్చి మున్నే గుట్టుములు పూర్తియున్న రథము వధికోపించెను. రాక్షససేన యంతయు మలల కళ్యమునకు నిద్రపడిరి. అప్పుడు మానుమంతుడు క్రవండుకై వెదక వృక్షమువల్లై రాక్షససేనపైనే వారిని నలుగఁగొట్టెను. అంత రాక్షసులు వివిధాయుధములనుగొని ఒక్కొక్కటిగా మానుమంతునివైకొనివీసి మోచిరి. మానుమంతుడొకెట్లులను లక్ష్మణులపైకొక్కెనులను రావణ మోచి యాపుమాపుచుండెను. మానుమంతుని మంతునివైకొనివీసి మోచిరి. ఇంద్రజిత్తు రథముతోడ ముందుకువచ్చి మారుతినై అంపవాన కురిపించెను. అంత మాకులి రావణపుత్రునిబొంది, "ఓరి, రాక్షసాధమా! వాతో మల్లయుద్ధము నకు రమ్ము," అని పవాలు చేయుచుండ ఇంద్రజిత్తు శ్రోధముతో మండిపడుచు మానుమంతుని చంపుటకు వచ్చుచుండ విభిషణుడు అట్లు వచ్చుచున్న ఇంద్రజిత్తును లక్ష్మణునికే యాచి, "రామసోదరా! ఇకదే రావణపుత్రుడొంద్రజిత్తు. వాడి తూపురములతోనే వాని వధించుము," అని చెప్పి లక్ష్మణుని కొరక వచ్చు గొనిపోయి అచ్చట శోకవనము ప్రకేంబి యుండుగల యుద్ధభూమిని, నోక మట్టి చెట్టును లక్ష్మణునికే యాచి విభిషణుడు మలల నిట్లనియును, "సూమిత్రీ! రావణాత్మి జాడు ఇచ్చట భూతములకు బలియొసంగి ఏమరమనకు రావన్నాడు. ఏమిట అవ్యక్తుడై యుద్ధమునెయును. కాని నీవు అతడు మట్టి చెట్టుకొందకుపోకమున్నే వానినివేయించుము." (సీతీయము)

జమీనరుతు

శ్రీ విలంబ, మాస్కోకిం కుద్ద వవవి
28 మాస్కోకిం, 1880. (19-12-1958)

తొందరపాటు

విసంప్ర మనుగడకై ఆందులోని సభ్యులలో కృమశిక్షణ అవసరం. ఇందులో రెండు అభిప్రాయాలకు తావు లేదు. క్రమశిక్షణను పుల్లంఘించినవారిపై చర్యకొనడం ఆవిషయంకాబోదు.

కాని ఆంధ్రకాంగ్రెసు వ్యవహారాలకు యీ మాత్రం పూర్తిగా వర్తింపజేయడం వ్యాయం కాదని మా అభిప్రాయం. ఆంధ్రకాంగ్రెస్ లోని విభేదాలు ఒక వ్యక్తిమాలంగా వస్తున్నవి. ఒకవర్గం, మరొక వర్గాన్ని పూర్తిగా విస్మరించి, అణగారినట్లుగా, వలసవేస్తూ, వీరులు వాసులకంటే గూడా హేయంగా పరిగణిస్తున్న సందర్భాలూ; వెళ్ళుకోదగిన అగ్రవాసులు యదార్థ పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకోవకపోతే, చేసుకోవడం యిష్టములేకపోతే, అశక్తతలో పడిపోయిన ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో, రచ్చరక్కడం జరిగిందనేది యీ సందర్భములో గమనించక తప్పదు.

అంతేకాదు, శిక్షణనేది, పార్టీలోని అందరు సభ్యులకు-వాయకులకుగూడా-వర్తింపజేయాలి. అంతేకాని అయినవారికి ఆకుల్లో, కానివారికి కంచాలలో అనే కద్ద తిన యీ మాత్రం వర్తింపజేస్తే, దానికేమాత్రం విలువందాదోదు.

కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు గావుంటూ, సంస్థమీద రాష్ట్రీక ప్రభుత్వంమీద దాక్టరు చెన్నారెడ్డి గారు కురిపించిన విమర్శలు, చేసిన ఆరోపణలు, ప్రతిఘటించిన తీర్మానములు - క్రమశిక్షణాయుతమైనవని మేము చెప్పడంలేదు; అంతకుముందే మేము వాటిని సమర్థించడం గూడాలేదు. కాని శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వుండగా, ఆయనమంత్రివర్గంలో వుత్తముఖ్యమంత్రిగావుండి శ్రీ సంతోషరెడ్డిగారు; యీవాడు ఆ ఫిల భారత కాంగ్రెస్ కార్యదర్శిత్వానికి పోయిన శ్రీ అల్లూరు పర్యవారాయలరాజు, అర్జుణమంత్రి ప్రహ్లాదంబరెడ్డిగారలను వెంట తీసుకొని కీర్తికాశం మొదలు నూగూరుకేటవరకు గోపాలరెడ్డిగారివై పోగించిన నిందాప్రచారం తెలుగుప్రజలు మరచిపోలేదు. ఆవాడు కీర్తి సంతోషరెడ్డి, ఆయన సహచరులు కీర్తి గోపాలరెడ్డిని, వారిపాలనను, కడత వారి బద్దెలునుగూడా బహిరంగ వేదికలమీద విమర్శించుటకు వెనుకంజేయలేదు. ఇందులో ప్రహ్లాదంబరెడ్డిగారుపరే, గోపాలరెడ్డిగారిని స్వస్థీకరంగా అవహేళనగా మాట్లాడుటకుగూడా జంజలేదు. ఆనాటి వారి పువ వ్యాపాలు రిమాస్ట్రుమైనవేమీకాదు, ప్రతీక అన్నిటిలో ప్రాబల్యంలేదు.

ఇంతేకాదు మొన్న కాన్ఫరెన్స్ లో కాసు ప్రసాదాచే అధ్యక్షుడై యేడి మార్చుకు పని చేశానని సంతోషరెడ్డిగారి ప్రకటించారు. పార్టీ నిర్ణయించిన విధంగా ఏ అధ్యక్షుడినీ, రాజకీయం చేయించింది. ఇది ప్రమోక్షణాపాపాత్మక చర్యలుగావో అగ్రవాసులు దృష్టి యివేమీ రాలేదా? ఒకే కేరావే ఒకరిని శిక్షించడం, ఒకరిని పదిలి చెట్టడం ఏమాత్రం పబలు?

ఆంధ్రకాంగ్రెస్ వాడులలో క్రమశిక్షణను పుల్లంఘించినవారు, వారు ఏవర్గానికే చెందినా, మచ్చుకు గూడా శిక్షించినవారికి ఆ సలహా పార్టీవాయికుడి అడ్డు త్రోవలు త్రొక్కేవాడైవవుడు, ఇక సభ్యులలో క్రమశిక్షణ లోపించడం విరగింపదు; విస్వహింసాకాదు. అందువల్ల క్రమశిక్షణ ప్రకృతి వర్షవవుడు, ఆంధ్రకాంగ్రెసుకు సంబంధించినవరకు, ఒకపక్షంగా - ఒక వర్గంగా ఆలోచించుటకు వీలులేదు. క్రమశిక్షణ దాహిత్యానికి కారణమేమీటూ అనేది సమగ్రంగా విచారణ జరుపబడే చర్య గ్రహించడం అవలంబించే వుండగలదు.

దాక్టరు చెన్నారెడ్డి వర్గంవల్ల చర్యకొనడం అధికారం; వారు ఎవరిమీద అసంపూర్ణతో బహిరంగ తిరుగుబాటు చేశారో, వారికి ఆపనించడములో, హైకమాండు గూడా వ్యాయుధస్థిని వేదికనటకు అవకాశం కల్పిస్తున్నది. అదనకొరకు ఎదురు చూస్తుండిన సంతోషరెడ్డివర్గం, హైకమాండు ఇచ్చిన చనువును ఆధారం చేసుకొని, అప్పుడే చెన్నారెడ్డిని సమైధుడేసి, కాళ్ళకంకా సంస్థనుండి తిరుముటకు సిద్ధంగావున్నది.

ధీమరు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల ఆంధ్రకాంగ్రెస్ రాజకీయాలను యింత అధ్యన్నస్థితికి తెచ్చి వదలినానివీవున్నది. ఒక ముఠాకు చెందిన సత్యవారాయలరాజుగారిని - కార్యదర్శిగా తీసుకోవడంలోనే వారి పాతీకత్వస్థి స్పష్టమైంది. ఆనాటినుండి యీనాటివరకు వారి వైఖరి అధికారంలోవున్న వర్గానికి వ్యతిరేకంగా కేసువేస్తున్నదేగాని, విభేదాలను సమయింపజేసి, విశ్వ రుతు సాధించే వుద్దేశ్యం లేదు. తేకుంటే సంతోషరెడ్డి వ్యతిరేకవర్గం వారు అగ్రవాసులను ఎన్నిసార్లు దర్శించలేదు? విజ్ఞప్తులు జేసుకోలేదు? ప్రాధేయపడలేదు? ఇంతకాలం తను నిష్పవాయితను చూపి, హైకమాండు, యీనాడు చర్యదీనుకునే అధికారం సంతోషరెడ్డివర్గం వారి కప్పు గించడం ఆక్రమం, అన్యాయం. ఇప్పటికైనా అగ్రవాసులు తమ వైఖరిని మార్చుకొని, ఆంధ్రకాంగ్రెస్ రాజకీయాలను, వ్యక్తుల పాత్రలనుగూర్చి సమగ్రమైన విచారణ జరిపి, అవలంబించవలసిన వైఖరిని తర్వాత నిర్ణయించవలసిందిగా కోరుతున్నాము. ఆంధ్రకాంగ్రెస్ లో, మంత్రివర్గంలో సంతోషరెడ్డివర్గం రోజువరకువారికీగూడా సముచితస్థానమిచ్చి, బహిరంగ నోహద మివ్వవలసిందిగాగూడా కోరుతున్నాము.

దాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారిని సమైధుడేయడంలో ఆంధ్రకాంగ్రెస్ సంఘం చాల సంతోషంగా, తొందరపాటుగా వ్యవహరించింది. ఇంతకంటే వీరు తేరొక విధంగా వ్యవహరించవలసిన ఆశించకపోయినా; యింత ప్రహ్లాదంబరెడ్డిని ప్రదర్శిస్తారని భూహించలేదు. తాత్కాలిక స్వార్థప్రయోజనాలలోపం పార్టీకట్టుబాటు, ప్రమోక్షణకేతులతో ముఖ్యులైనవారిని గంటి పండ్లకు, సంస్థవరంగా నెహ్రూ అధ్యర్థంలో జరుగుతున్న కేకాభివృద్ధి కార్యక్రమానికి ద్రోహం చేయవలసి పార్టీ వాయికుడైన సంతోషరెడ్డిగారిని కోరుతున్నాము. వ్యతిరేకవర్గంవారినిగూడా చేతుకొని, వారి అభిమానాన్నిపొంది, సంస్థలో విశ్వక నెలకొల్పవలసిందిగా విజ్ఞప్తి జేస్తున్నాము. ఇప్పుడు తొందరపాటుగా శిక్ష వహరిస్తే, ఆంధ్రకాంగ్రెస్ కి కాళ్ళకంకా అపకారంజేసిన అవకాశం సంతోషరెడ్డిగారు ధరించకచ్చుడు.

వార్తలు-వ్యాఖ్యలు

అయూబ్ ఆరోపణ

పాకిస్తాన్ ఇండియా దుమ్మరించారం జేస్తున్నది పాకిస్తాన్ నియంత బరిల్ అయూబ్ ఖాన్ ఆరోపించడం విపరీతంగా వున్నది. లాహోర్ లో పత్రికా విలేజరు లతో ముచ్చటిస్తూ, సంపూర్ణ విధ్వంసంనుంచి పాకిస్తాన్ తన ప్రభుత్వమే కాపాడినట్లు పాక్ ప్రజలు భావిస్తున్నారని అయూబ్ చెప్పడం వడం లో అత్యంత దురుజ్జాబి, అక్కడ వైవిధ్యం అమలుజరుగక ముందు పరిస్థితులకంటే, ఇండియా లో పరిస్థితులు మెరుగుగాలేవని ప్రకటించడంమాత్రం పరిపాటికే వున్నాడు. పాకిస్తాన్ బంటరిగా జేయాలని, దానిని రక్షణలేనిదానిగా జేస్తున్నారని, పరిపాటికే గాదాలని ఇండియా రచ్చగొట్టుతున్నదని, అయూబ్ జేసిన ఆరోపణలుగూడా జేవలం అధిక కల్పనలు మాత్రమే. కాశ్మీరుపాలనను దుర్వినియోగం చేసుకొని అయూబ్ ఖాన్ జేస్తున్నాడు. ఈ జేవకం ప్రభు భారత ప్రధాని కీర్తి నెహ్రూ చక్కని సమాధాన మిచ్చారు. కాశ్మీరుమీద కాని, మరో భారత భూ భాగం మీద కాని దాడి జరిగినా, పర్షియా దాన్ని ప్రతిఘటించి తీరుతామని కీర్తి నెహ్రూ జేసిన హెచ్చరిక ఎంతో సమర్థంగావుంది. పాక్ వైవిధ్య నియంతృత్వం, ఇండియాకు ప్రమాదకరంగా పరిమించినదానికీ జనరల్ అయూబ్ జేవంపులే తాగ్గాణం. పాకిస్తాన్ వైవిధ్య నియంతృత్వంకీ ఆ మెరికా వైవిధ్యంపయం వుండవలసియు విస్మరించరాదు. ఈజిప్టు పరిస్థితులలో మనదేకాన్ని కాపాడడానికి ప్రధాని కీర్తి నెహ్రూ తన బాగ్రత్త వహించవలసివుంది.

కమ్యూనిస్టుల బెదరింపు

శ్రీలంకా ప్రతిపక్షం అన్న సమైక్యమై శ్రీలంకా మంత్రివర్గాన్ని అధికారంనుంచి తొలగించడానికి, హింసాయుతమైన పద్ధతులతో సహా సజలవిధమైన మార్గాలను ఆనుకొని వున్నవని, ప్రతిపక్షం "ప్రచ్ఛన్న యుద్ధం" ప్రారంభించినవని భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యదర్శి అజయభూష్ ఇండోర్ లో

మాట్లాడుతూ, అసత్య, అధ్వనిత ఆరోపణలకు దారితీసే చర్యలు జేసినవి. కమ్యూనిస్టు వాయకుని ఆరోపణ ప్రకృతివయం కాదు. పార్లమెంటు సభాసభ్యుల తీర్మాన సందర్భంలో, కమ్యూనిస్టు వాయకుడు, కామ్రేడ్ దాంకే పాడిన పాకిస్తాన్ అజయభూష్ మూడవ వర్ణించాడు. జేవలం ఆరోపణలతో పరిపూర్ణంగా, అదే సందర్భంలో జేవకం లోని ప్రస్తుత పరిస్థితులు అన్నీ ఇలాగే మరొకకాలం పాగిలే, ఇండియా మొత్తానికి త్వరలోనే పాకిస్తాన్ పట్టినా తీరవచ్చని కీర్తి అజయభూష్ జేసిన బెదరింపు, యీవారం లాహోర్ లో, పాకిస్తాన్ నియంత అయూబ్ జేసిన బెదరింపుకంటే మరొక ప్రమాదకరమైనట్టిదిగా భావించవలసివుంది. అజయభూష్ బెదరింపు ప్రకటన, చాల బాగ్రత్తగా పరిశీలించబడివుంది. దీనిని, నెహ్రూ ప్రభుత్వంమీద కమ్యూనిస్టుల "ప్రచ్ఛన్న యుద్ధం" గా తీసుకోవచ్చును. ఇండియా ప్రభుత్వంపై భారత కమ్యూనిస్టులు తీవ్రవిరోధ వైఖరిని ప్రకటించినప్పుడు, బహుశా కమ్యూనిస్టు పార్టీ విధానంలో మార్పు జేయవలసి వచ్చినది, కీర్తి అజయభూష్ ప్రకటన అంత రాష్ట్రాన్ని బట్టి గ్రహించవచ్చును. అజయభూష్ బెదరింపులను, భారత ప్రభుత్వంపై కమ్యూనిస్టుల యుద్ధప్రకటనగా భావించి, యీ సవాలను ఎదుర్కొనడానికి ప్రభుత్వము, జేవలం ప్రతిపక్షాన్ని పక్షములు సమాఖ్యం కావడం తేజ దావవరం, బయటి కత్తివుకంటే, అంతరింక కత్తి వు ఎక్కువ ప్రయాణకాల అనే సత్యాన్ని అందరూ గుర్తించడం గూడా అవసరం.

నాగపూరు కాంగ్రెసు

జనవరి 6, 7 తేదీల్లో కాంగ్రెసు పార్టీ గోవిటి సమావేశాలు; 7 వ తేదీ మధ్యాహ్నం 11. 8 వ తేదీ ఉదయం 10. 9 తేదీ మధ్యాహ్నం 3 గంటలనుండి 10, 11 తేదీలు రాత్రి 7 గంటలవరకు కాంగ్రెసు మహాసభలు జరుగుతాయిని, ఆహ్వానం సంఘం ప్రకటించింది.

THE CANARA BANKING CORPORATION LIMITED.
కెనరా బ్యాంకింగ్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్
 వారితో బ్యాంకింగ్ వ్యాపారము చేయుటకు అన్ని వేళలూ మంచివేళలే.
 సంపూర్ణ పూర్వముగా మీ సేవకేయం బ్యాంకుకు యీనాడంది. ఈ, 10/- ల ప్యాసింగ్ డిపాజిటుతో మీ బాతాను ప్యాసింగ్ చేయవలసి మమ్ములనడగండి.
 ఆంధ్రకాంగ్రెస్ లో మా బ్యాంకులు;
 నెల్లూరు - కడప - సికింద్రాబాదు - హైదరాబాదు - ఆదోని -
 రాయదుర్గం - చిత్తూరు - పొద్దుటూరు.
 స్థాపకము: 1906. హైదరాబాదు: ఉడిపి, హాల్ ఇండియా.

వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయము
 చింతలూరు
 ఆలమూరు దోడ్లు * తూర్పు గోదావరి జిల్లా
 ప్రశస్తమైన ఆయుర్వేద ఔషధములు అందించును
 ఆంధ్రప్రదేశ్ మంత్రులను ప్రాంచీలు - ఏలూరు గలవు
 ప్రాంచి :: ట్రంకురొడ్డు - నెల్లూరు

లఘు విమర్శలు

(3వ కేజీ కోరిక)

లోని యీ త్రాగుడు స్వేచ్ఛ ప్రత్యక్షమిదర్శనం. మద్యనిషేధాన్ని కఠినంగా అమలుజరుపుటలో సామూహిక జరిమానాలు, కుపాకీ కాలిబులు సహితం జరుపుతానని ప్రకటించిన పంజాబ్ రాష్ట్రం, తన కల్లెడుటవున్న యీ దృక్పథాలను మాన్తూ ఎట్లా సహజంగా ఆశ్చర్యం! ఈవిషయపు పరిస్థితి ఎంత త్వరగా పోతే, మద్యనిషేధచట్టానికి వైతికంగా అంత బలం చేకూరుతుంది.

*

చిన్న చిన్న ధూళిపాదాలను ఏకంకేనే తెలంగాణా విల్లుల ఆంధ్రీయ వర్తికతలు పోతున్నాయి. ఒకవైపు పెద్దపాదాలను విడగొట్టడం, మరొకవైపు చిన్నవాటిని సంఘటితపరచడం కృత్యం విధానమని వివిధానులెత్తినట్లు చెప్పారు. ఇక చిన్నవారు ధూమి కంఠక మయ్యే అవకాశంలేదు. ఒక కంఠిధూమి నలుగురు విద్వలమధ్య పంజాబ్ కావాలంటే, ధూమి నల్లరిలో ఒక్కరికీమాత్రం చెంది, తక్కినవారు వారి రామాసానువచ్చే ధూమి విలువను దబ్బుగా తీసుకోవలసి వుంటుంది. ఇది ఎంతవరకు అచరణసాధ్యమో, సమర్థ నీయమో చూడవలసివున్నది. మన మంత్రులు పొగడే వైవాలో చిన్నపాదాలలోనే పుకర్చి అధికంగా వున్నది. మన ప్రభుత్వాల చేపట్టిన జపాకా వరిసాగు పద్ధతి యీ చిన్న చిన్న పాదాలను సంబంధించినది. అలాంటివన్నవి చిన్నపాదాలను కట్టుకొనుటలనే అవసరమేమిటో విచిత్రించా వున్నది. ఇలాంటి నిషేధంవల్ల తెలంగాణాలో ఏమి సత్ఫలితాలు కలిగినవో తెలియదు. కాని కృత్యం యీ కాపాపాని-మాటికీ 80 మందిగాగల చిన్న రాజాంగం ఏమాత్రం మార్చించలేదు, సమర్థించలేదు. బృహత్తర అభివృద్ధి ప్రణాళికలను చేపట్టిన ప్రభుత్వాల, అటు ధూమిపాదాలనే గానూ యీటు చిన్నవారు అసంకల్పిని, స్వతంత్రతను కోసితెచ్చుకోవడం ఎంతవరకు ప్రయోజనకరమో ఆలోచించడం అవసరం.

*

దేశాలు పెంచాలనే నివాసం గుమాస్తాలు, మారీలనుండే గాదు, కాపాపాదాలనుండిగా దా వినిపించింది. ఆంధ్రీ కాపాపాదాల కేరం నెలకు 200 యాపాయిలకు పెంచాలని ఒక అసభికారి విల్లు. మాజీ ప్రాధికారి రాష్ట్రములో అంత యిస్తుండేవారు. దేశంలోని కొన్ని రాష్ట్రాలలో 250 వంతు వారి కేరం వున్నది. మన సభ్యులకంటే అధిక సోదర్యం కలిగించే రాష్ట్రాల వున్నవి. దీనికి - అన్ని విల్లులను వ్యతిరేకించే కమ్యూనిస్టులుగాదా - ప్రతిఘటించారు.

పూర్తి కాలాన్ని వినియోగించి నేపకేనే సభ్యులకు యీ కేరం చాలదుగాని, నియోజకవర్గం ఎటువున్నది ఎన్నికలప్పుడు తప్ప తెలియని సభ్యులు అధిక సంఖ్యాకులుగాగల కేరం యింతకంటే అధికం కోరడం గూడా వ్యాయం కాదేమో! పెంచినా పెద్ద మొత్తం కాదు కాబట్టి వాదన.

*

ఆంధ్రీ రాష్ట్రము చివరికి అయిదేళ్ళయినను, తెనుగును అధికారి భాష చేయమనడంలో యీకా కల్పితభరణులు జరుగుతున్నవి. ఈ వారంలోగూడా వారిలాగ గోపాలకృష్ణయ్య గారు ఒక విల్లు ప్రకటించారు. పరిశీలనకు ప్రభుత్వం ఒక అధికారిని నియమిస్తుందట. ఇంకా తెలుగు ప్రకటనకు అనుకూలంగా రాజనీపాలనాయుడు గారు కూర్చుంటున్న ఒక్కసారిగాతండా,

అంచలుగా అమలుజరుగడం, ముందు కృషి లతో అనుదిన సాన్నిహిత్యంగా రివిన్యూ కృషిలో ప్రజాకృషిదారు యుక్తంగా వుంటుంది.

*

కల్లెడుటవున్న పాపాపాదాలను ఏకంకేనే తెలంగాణా విల్లుల ఆంధ్రీయ వర్తికతలు పోతున్నాయి. ఒకవైపు పెద్దపాదాలను విడగొట్టడం, మరొకవైపు చిన్నవాటిని సంఘటితపరచడం కృత్యం విధానమని వివిధానులెత్తినట్లు చెప్పారు. ఇక చిన్నవారు ధూమి కంఠక మయ్యే అవకాశంలేదు. ఒక కంఠిధూమి నలుగురు విద్వలమధ్య పంజాబ్ కావాలంటే, ధూమి నల్లరిలో ఒక్కరికీమాత్రం చెంది, తక్కినవారు వారి రామాసానువచ్చే ధూమి విలువను దబ్బుగా తీసుకోవలసి వుంటుంది. ఇది ఎంతవరకు అచరణసాధ్యమో, సమర్థ నీయమో చూడవలసివున్నది. మన మంత్రులు పొగడే వైవాలో చిన్నపాదాలలోనే పుకర్చి అధికంగా వున్నది. మన ప్రభుత్వాల చేపట్టిన జపాకా వరిసాగు పద్ధతి యీ చిన్న చిన్న పాదాలను సంబంధించినది. అలాంటివన్నవి చిన్నపాదాలను కట్టుకొనుటలనే అవసరమేమిటో విచిత్రించా వున్నది. ఇలాంటి నిషేధంవల్ల తెలంగాణాలో ఏమి సత్ఫలితాలు కలిగినవో తెలియదు. కాని కృత్యం యీ కాపాపాని-మాటికీ 80 మందిగాగల చిన్న రాజాంగం ఏమాత్రం మార్చించలేదు, సమర్థించలేదు. బృహత్తర అభివృద్ధి ప్రణాళికలను చేపట్టిన ప్రభుత్వాల, అటు ధూమిపాదాలనే గానూ యీటు చిన్నవారు అసంకల్పిని, స్వతంత్రతను కోసితెచ్చుకోవడం ఎంతవరకు ప్రయోజనకరమో ఆలోచించడం అవసరం.

*

అధికారము - కాపాపాదాలను ఏకంకేనే తెలంగాణా విల్లుల ఆంధ్రీయ వర్తికతలు పోతున్నాయి. ఒకవైపు పెద్దపాదాలను విడగొట్టడం, మరొకవైపు చిన్నవాటిని సంఘటితపరచడం కృత్యం విధానమని వివిధానులెత్తినట్లు చెప్పారు. ఇక చిన్నవారు ధూమి కంఠక మయ్యే అవకాశంలేదు. ఒక కంఠిధూమి నలుగురు విద్వలమధ్య పంజాబ్ కావాలంటే, ధూమి నల్లరిలో ఒక్కరికీమాత్రం చెంది, తక్కినవారు వారి రామాసానువచ్చే ధూమి విలువను దబ్బుగా తీసుకోవలసి వుంటుంది. ఇది ఎంతవరకు అచరణసాధ్యమో, సమర్థ నీయమో చూడవలసివున్నది. మన మంత్రులు పొగడే వైవాలో చిన్నపాదాలలోనే పుకర్చి అధికంగా వున్నది. మన ప్రభుత్వాల చేపట్టిన జపాకా వరిసాగు పద్ధతి యీ చిన్న చిన్న పాదాలను సంబంధించినది. అలాంటివన్నవి చిన్నపాదాలను కట్టుకొనుటలనే అవసరమేమిటో విచిత్రించా వున్నది. ఇలాంటి నిషేధంవల్ల తెలంగాణాలో ఏమి సత్ఫలితాలు కలిగినవో తెలియదు. కాని కృత్యం యీ కాపాపాని-మాటికీ 80 మందిగాగల చిన్న రాజాంగం ఏమాత్రం మార్చించలేదు, సమర్థించలేదు. బృహత్తర అభివృద్ధి ప్రణాళికలను చేపట్టిన ప్రభుత్వాల, అటు ధూమిపాదాలనే గానూ యీటు చిన్నవారు అసంకల్పిని, స్వతంత్రతను కోసితెచ్చుకోవడం ఎంతవరకు ప్రయోజనకరమో ఆలోచించడం అవసరం.

*

అధికారము - కాపాపాదాలను ఏకంకేనే తెలంగాణా విల్లుల ఆంధ్రీయ వర్తికతలు పోతున్నాయి. ఒకవైపు పెద్దపాదాలను విడగొట్టడం, మరొకవైపు చిన్నవాటిని సంఘటితపరచడం కృత్యం విధానమని వివిధానులెత్తినట్లు చెప్పారు. ఇక చిన్నవారు ధూమి కంఠక మయ్యే అవకాశంలేదు. ఒక కంఠిధూమి నలుగురు విద్వలమధ్య పంజాబ్ కావాలంటే, ధూమి నల్లరిలో ఒక్కరికీమాత్రం చెంది, తక్కినవారు వారి రామాసానువచ్చే ధూమి విలువను దబ్బుగా తీసుకోవలసి వుంటుంది. ఇది ఎంతవరకు అచరణసాధ్యమో, సమర్థ నీయమో చూడవలసివున్నది. మన మంత్రులు పొగడే వైవాలో చిన్నపాదాలలోనే పుకర్చి అధికంగా వున్నది. మన ప్రభుత్వాల చేపట్టిన జపాకా వరిసాగు పద్ధతి యీ చిన్న చిన్న పాదాలను సంబంధించినది. అలాంటివన్నవి చిన్నపాదాలను కట్టుకొనుటలనే అవసరమేమిటో విచిత్రించా వున్నది. ఇలాంటి నిషేధంవల్ల తెలంగాణాలో ఏమి సత్ఫలితాలు కలిగినవో తెలియదు. కాని కృత్యం యీ కాపాపాని-మాటికీ 80 మందిగాగల చిన్న రాజాంగం ఏమాత్రం మార్చించలేదు, సమర్థించలేదు. బృహత్తర అభివృద్ధి ప్రణాళికలను చేపట్టిన ప్రభుత్వాల, అటు ధూమిపాదాలనే గానూ యీటు చిన్నవారు అసంకల్పిని, స్వతంత్రతను కోసితెచ్చుకోవడం ఎంతవరకు ప్రయోజనకరమో ఆలోచించడం అవసరం.

అనుభవ స్థానికంగా గూడా యీ లాంటి సంఘటన ఒకటి జరిగి, ప్రభుత్వకృషికిపోయి, ముఖ్యమంత్రి ప్రకటించి, తర్వాత ఆ కాపాపాదాలను-ఆ అధికారి సామరస్యంగా పద్ధతి తాటుగావడం జరిగింది. అధికారము - కాపాపాదాలను ఏకంకేనే తెలంగాణా విల్లుల ఆంధ్రీయ వర్తికతలు పోతున్నాయి. ఒకవైపు పెద్దపాదాలను విడగొట్టడం, మరొకవైపు చిన్నవాటిని సంఘటితపరచడం కృత్యం విధానమని వివిధానులెత్తినట్లు చెప్పారు. ఇక చిన్నవారు ధూమి కంఠక మయ్యే అవకాశంలేదు. ఒక కంఠిధూమి నలుగురు విద్వలమధ్య పంజాబ్ కావాలంటే, ధూమి నల్లరిలో ఒక్కరికీమాత్రం చెంది, తక్కినవారు వారి రామాసానువచ్చే ధూమి విలువను దబ్బుగా తీసుకోవలసి వుంటుంది. ఇది ఎంతవరకు అచరణసాధ్యమో, సమర్థ నీయమో చూడవలసివున్నది. మన మంత్రులు పొగడే వైవాలో చిన్నపాదాలలోనే పుకర్చి అధికంగా వున్నది. మన ప్రభుత్వాల చేపట్టిన జపాకా వరిసాగు పద్ధతి యీ చిన్న చిన్న పాదాలను సంబంధించినది. అలాంటివన్నవి చిన్నపాదాలను కట్టుకొనుటలనే అవసరమేమిటో విచిత్రించా వున్నది. ఇలాంటి నిషేధంవల్ల తెలంగాణాలో ఏమి సత్ఫలితాలు కలిగినవో తెలియదు. కాని కృత్యం యీ కాపాపాని-మాటికీ 80 మందిగాగల చిన్న రాజాంగం ఏమాత్రం మార్చించలేదు, సమర్థించలేదు. బృహత్తర అభివృద్ధి ప్రణాళికలను చేపట్టిన ప్రభుత్వాల, అటు ధూమిపాదాలనే గానూ యీటు చిన్నవారు అసంకల్పిని, స్వతంత్రతను కోసితెచ్చుకోవడం ఎంతవరకు ప్రయోజనకరమో ఆలోచించడం అవసరం.

హైదరాబాదు లేఖ

(3వ కేజీ కోరిక)

ఘోర పరాజయం పొందినది చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఆంధ్రీలో విల్లుల కేరంల ధరను మళ్లీ గుతుకు యా. 18 ల కు పూర్వించే ఉద్దేశం లేదని కేంద్రీ ఆవార

మంత్రి శ్రీ శ్రీ లా. కో. పథానా తెలియ జేశారు. దీనితో ఆటు రాజాంగానికి కాని, పంజాబ్ రాష్ట్రం, తిమ్మరాష్ట్రం గానూ తమతమ లెండుకున్న విల్లులకు కాని గిట్టుబాటుధర లభించకపోగా, ఇటు వినియోగదారులకు చాకధరకు ఆవారం లభ్యమయే అవకాశం కూడా లేదు.

రాష్ట్రం లో ఆవారం కేరంలకు గత కృషి వారంబాటు రాష్ట్రీయధాన మంత్రి (ఎగువ పథ)లో వాయిగు గంటలు చర్చ జరిగింది. ఈ చర్చ అంతా వృధా అయింది. గిట్టు బాటుధర, సకాలానికి నీరు, ఎరువులు వస్తే చేస్తే దేశంలోని ఆవారం కోరికలంతా కూడా మాపగలకట్టి, స్థావర, అవకాశం ఆంధ్రీ రాజాంగానికి ఉన్నాయని మంత్రి తిమ్మరాష్ట్ర పర్యటనగా వక్కాణించారు. కాని వీటిని ఎవరు ఇవ్వవచ్చునో, మాటి గా కృషి చేసే మంత్రి గారు సమాధానమివ్వలేక పోయారు.

కొత్తపంట పంపించకదా, ప్రభుత్వం మార్కెటులో ప్రకటించి రైతుకుగిట్టుబాటున ధరకు ధాన్యం కొంటారా, తన వద్ద మలుగుకు యా. 10 నోళ్ళు ధర నిర్ణయిస్తారా అంటే కేంద్రం ధాన్యవ్యాపారం పృథుత్వ పరం చేసేవిషయం ఆలోచిస్తోందని మంత్రి చెప్పారు. వున్న కొద్దిపాటి ఎరువులను సకాలంలో, అవసరమైనవారికి సరఫరా చేయడం, ఆలాగే నీరును సకాలంలో అందుకాటు చేయడం ఎందుకు సాధ్యం కాదు అంటే ప్రభుత్వ ఆసామర్థ్యానికి తల ఒక్కడంకన్న మంత్రికే ఏమీ చెప్పలేక పోయాడు. ప్రధానంగా కలిపాలనే సంబంధించిన ఈ రెండు సమస్యలపట్ల కృష్ణంకొంది అనినది, అసమర్థతలను తొలగిస్తామని సమాధానం ఇవ్వలేకపోయాడు తిమ్మరాష్ట్ర గారు.

చాకగా విల్లుల పట్టెచేయడానికి ప్రాధికారి రాజాంగంలో సమాచార విక్రయకాలంలేవు, చాకడిపాటు పెట్టడానికి, ఆంధ్రీ ప్రభుత్వం అదనపు రాష్ట్రం కాబట్టి ఎలాంటి సహాయం చేయలేదని కేంద్రం చెబుతున్నది, అనిచెప్పి, ఈ విషయంలో తమ కర్తవ్యాన్ని నిర్వర్తించామనే తిమ్మరాష్ట్ర గారు సంకల్పిస్తే చెందారు.

పంచాంగం

నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

కుక్రమాధ్యనివృత్తి

డిశంబరు 21 తేదీ, శుక్రవారం కుక్రమాధ్యనివృత్తి యము కలుగును.

గురురుజిగిలి

1958 డిశంబరు 26 తేదీ మొదలు 1959 జూలై 20 తేదీ వరకు, కులారాజునుండి, వ్యక్తికారాణి రుజుకవలన, జగత్కర్మము హాహాకారములు కలుగుచుండును.

మూలకారై

డిశంబరు 16 నుండి 28 వరకు మూలకారై.

డిశంబరు తిథులు

20 శని	కణి	రా 11-47 గం. వ.
21 ఆది	విశాఖ	రా 1-48 గం. వ.
22 సోమ	ద్వారక	రా 3-47 గం. వ.
23 మంగళ	శ్రీయోధక	త 5-41 గం. వ.
24 బుధ	చక్రవర్తి	పూర్తి.
25 గురు	చక్రవర్తి	ఉ 7-8 గం. వ.
26 శుక్ర	ఓషాధి	ఉ 8-23 గం. వ.

అన్నిరకాలపుస్తకాలు, పత్రికలు

జనతా బుక్ స్టాల్

బస్టాండ్

గూడూరు - నెల్లూరు

In the Court of the Subordinate Judge - Chittoor.

E. P. No 146 of 1958.

S. C No. 120 of 1957.

Thummala Pedda Chellamma - Execution - Petitioner.

S. A. Rama Naidu - Judgment-debtor - Respondent.

Take notice that the above execution-petitioner has filed the above petition against the respondent to realise the decree amount of Rs. 681-95 n. p. with further interest and costs by attachment of his immovable properties and that the petition is posted to 7-1-1959 and if the respondent does not appear in person or by pleader on that date at 10 A. M. in Court and state his objections, if any, orders will be passed exparte for attachment and sale of his immovable properties.

-P. S. RAMACHANDRAN, Advocate for Petitioner.

విశాఖపట్నం ప్రొ.డి.ము. కోర్టులో

Original Side E. P 1249 of 58.

S. C. 926 of 54

పత్రి వీరాస్వామి Died his L. R. and his son పత్రి వారాయలారావు

... -డిక్రీవోల్టరు, వాగిరెడ్డి అప్పన్న - డిక్రీవోల్టరు.

ఈ వెంటు డిక్రీవోల్టరు ఖమ్మం జిల్లా రాజులపేట లో ప్రతివాది తా. విశాఖపట్నం సుబిరెజిస్టరు యిలా కాలెక్షన్లు దరనడు పూరు గ్రామంలో యీ దిగువ నడమానించిన పట్టా సర్వే వెంటు విస్తీర్ణంవల్లగా వివరములు కలిగినట్టి ప్రతివాది పూర్తి అనధివములు కలిగినటువంటిన్ని మొట్టమొదటి వివరములు:-

1. వంటు మొట్టమొదటి వివరం.
పట్టా నె: సర్వే నె: విస్తీర్ణం: కిక్ర:
45 72/2 7-31
171/3 4-78
177 3-71

4-3-0

—వెరకీ మొత్తం య 15-80 ల్లు.

పదమ మొత్తం విస్తీర్ణం య 15-80 ల్లులో 2/9 వంతు ధూమి. అనగా య 3-51 ల్లుకు ప్రతివాది మాట్లదారుడై యున్నాడు. పదమ య 3-51 ల్లు మొట్టమొదటి వైకోర్టు వారి యెడుట 21-1-59 తేదీ వరకు 11 గంటల లగాయకు యాలము చేయబడును.

కోర్టువారి మనిషి యా. 600/- లు.

యింకను యితర కోర్టులూ కావలెనన్న డిక్రీవోల్టరు అప్పన్నయ్యగారి ఆస్తినుకు వచ్చి తెలుసుకోవలయును.

—టి. వి. యల్. మూలకారై కోర్టులో, డిక్రీవోల్టరు అప్పన్నయ్య. విశాఖపట్నం, 9-12-58.

విశాఖపట్నం కోర్టులో

తేలుమందు (డిక్రీ)

15 వివిధములలో నులము.

24 వరకు నీనా గూ. 1-30. ఖమ్మం జిల్లా. తేలుమందు విషా - తేలుమందు చక్రవర్తి గారి వారికి

చిత్రజగత్

శ్రీకంఠి

నీడలలో...

(మంగళం పాండేలార్ ఐస్క్రీమ్ షాపు విలబ్ధి వసతిలో ప్రమా ఎదురయ్యావు టాను. వెంకటేశ్వరి పర్వమంగళం మంగళంభుజంపై గట్టిగా తిడతాడు. ఆ తాకిడికి మంగళం ఆగిరిపడి వెనకరిగి కోపించిపోయా)

మం. ఎక్కడూ వేరొకటి తాళా? నీ చావు వెళ్ళితో భుజం ఆంకా పగలగొట్టి నట్టుంది.

ప.మం. ఇంతకే ఇలా ఆంటే ఇక కత్తియడ్డా తెలా చేస్తావో ఏమో నన్ను మించిన వస్తాడులేదని ప్రగల్భాలు తీస్తావో?

మం. కత్తియడ్డాలు, ముప్పియడ్డాలు తెర మీదోయి, కోర్కెమీద కాదు.

ప.మం. ఆ ఆ తెరవగొడవలకేగాని, ఒక డైరెక్టరును ఎవరో ఎక్స్ట్రానటుడు కొట్టబోయాడటగా? యేమిటో విశేషం?

మం. ఎవరంతవరకు వుండాలో అంతవరకు వుంటే గౌరవం. మించితే కొడతారు, తిడతారు, ఇంకేమేనా చేస్తారు. ఎక్స్ట్రానటులని కర్రపెత్రించే సాగిస్తే వూరుకుంటారా? యీ ప్రజా యుగంలో.

ప.మం. ఆపలు కేఫేమిటి? విరంగా చెప్ప.

మం. ఆ ఏమంది, ఏదో చిత్రంకాలాకు ఆవుట్ డోగ మాటింగ్ కు వెళ్లారట. అందులో గట్టుమీద స్పృశించడం వుండటం. అందుకు గాను ఓ గుడ్లన్న తీసుకోవచ్చు. అది వారు చెప్పినట్లు వింటుంటే తిసిరిపెట్టినట్లు. వెంటనే స్టేటు సోమ యిలాకా ఒక మనిషి గుడ్లన్న అనుకూలంగా వుంచటానికి దానిమీదికేక్కి ఆలా వాల్టరొండ్లు వాడుకోకాడటం. వెంటనే మన డైరెక్టరుగారికి యొక్కడలేని వివంచనవి అతనిని వానా దుర్భాషలాడాడటం.

ప.మం. వెంటనే కొట్టబోయాడా?

మం. వివేకముంటే అడ్డుతీస్తే వేస్తావో? కోర్కెకూర్కొమ్మఖంబెట్టి.

ప.మం. ఆ, సరే చెప్పి తర్వాత ఏంజరింది.

మం. పాపం ఆ పంటుకు ఎంతకూ వూరు కున్నా మన డైరెక్టరు గారు తిడుతూ వాడిని వెంటనే బయటికి పంపించెయ్యండి అని ఏదో అడ్డుతీపు మాట ఆపారుట. ఆ మాటతో ఆ పంటుకు పట్టలేని ఆ కోర్కెతో యీ వేషం తీసోతే వా సీదాపోయిందని ఒక్కరూనుకూడాదట. వెంటనే ప్రక్కనేవున్న స్టేటు సోమ వచ్చి పట్టుకోవో పోయినట్లయితే స్క్రీక్ వెనక ఒక స్టంటు యుద్ధం జరిగి వుండేది!

ప.మం. ఆ...హా...అదా! సంగతి. పాపం! స్టూలిక ప్రభుత్వం అనుకున్నాడేమో?

*

మం. ఆ...! మన సామెతగారికి అమ్మాయి పుట్టినదిగా? మరి తారసాల తిరుకు తీమేనా వున్నాయో?

ప.మం. వున్నాయో అని దీర్ఘతీస్తావో? అంతవెద్ద తారకు అమ్మాయి వుడితే మనలా X చేలిమొఖా తీసుకొని వూరుకుంటారా?

పాన్సు లూరు ప్రదర్శనవారి 'జైవబలం'లో ఒక సన్నివేశం.

మం. అమ్మాయి అంతా అమ్మ పోలిక లాగుందటగా?

ప.మం. ఆ...తల్లి, తండ్రి యిద్దరి పోలికలు వున్నాయట. అయితే మనకోకలోలా పవ్వకప్పుకం వుండవచ్చుమాట?

*

ఆరోగ్య లేహ్యము

మలబద్ధకము - అతిఉష్ణము - అజీర్ణములకు దివ్యోషధము - కడుపునొప్పులు - మలేరియా జ్వరములను నివారించును. అన్ని మందులపాపులలో దొరకును. 20 తు|| డబ్బి రూ. 2-0-0 బాబిలా ఫార్మసి, సుబేదారుపేట - నెల్లూరు

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవీనీ (రికవరీ)

పిల్లల లివర్ అండ్ స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్యపాత్రుడు ఆండ్ బ్రదర్స్ 19, వడియూరపేట - మైలాపూరు - మదరాసు-4. ఫోన్ నె. 71351 య. ప్రాంతం: 7, పారంగపాటికోవిల తూర్పుపేట - మంబై-5. ఆన్ని మందులపాపులలోను దొరకును

కె. వి. శర్మగారి ఆమృత మాస్తాలతో నవరసభరింగా రియాలైజ్ 'వెల్లివాటి ప్రమాణాల్' దిల్రెంకో నాగేశ్వరరావు, రంగారావు, రమణారెడ్డి.

మం. శరీం! విశేషంగా వుందిగాని - మన తిరుమలాపీళ్ళన్ను చచ్చగా వుండే? ఏదైనా ప్రేకోపర్తరా ఏమిటి?

ప.మం. చిన్న గావడంఏమిటి కాగా నేపడింది.

మం. ఆపలు సంగతేమిటి?

ప.మం. ఏముంది ఎవరో ధనరాజును అంటూ కొంతకాలం నిర్మాతగా వ్యవహరించారుగా, ఆయన ఆపలు నిర్మాత పంపిన ఏజంటుట.

మం. అంటే ఆపలు నిర్మాత యింకోవరు వున్నారన్నమాట?

వార్తలు

శ్రీ వెంకటేశ్వర నాట్యకళాపరిషత్

యిటీవల తిరుపతిలో జరిగిన నాటక, నాటిక పోటీలలో యీ క్రింది ప్రదర్శనలు అనుబంధములు లభించాయి. వేర్వేరు ప్రదర్శనగా మొదటి బహుమతి శ్రీ శ్రీనివాస నాట్యకళాపరిషత్, తెలూలివారు ప్రదర్శించిన "మోహినీ ధర్మావర"కు, సామర్ల కోటవారు ప్రదర్శించిన "పుష్పన్న" నాటకానికి రెండవ బహుమతి, జి. జి. డి. ఎం. ప్లా యిన్ ఆసోసియేషన్ తిరుపతివారు ప్రదర్శించిన "మహాకాలిరావ" కు మూడవ బహుమతి యిచ్చారు. నాటికలకు "కేవలయాత్ర", "వెంకన్న కాపురం", "చీరకొంగులు" ప్రదర్శనలకు ఒకటి, రెండు, మూడు బహుమతులిచ్చారు.

మదరాసు వ్యాయమాంబి పంగిలనాటక ఆకాదమీ ఆధ్వర్యమున శ్రీ పి. వి. రాజమన్నారగారిచే బహుమతులు లిప్పించబడినవి. పరిచయం శ్రీ పి. అన్నారావు ఆధ్వర్యమున పాసించారు. కార్యక్రమం జయప్రదంగా జరిగింది.

రవీంద్రుని చిత్రం

1961 లో జరుగనున్న రవీంద్రీవాధ కానూరు జయమ్యక్త్యవ సందర్భములో ఫిలిమ్స్ డివిజన్ వారు తిల వెట్టివ రవీంద్రుని చిత్రం నిర్మాణభాగ్యులను సర్వకల రాయ వసాస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. దాదాపు నాలుగువేల అడుగుల పొడవుగల యీ చిత్రంలో ఆయన కీలకముఖ్యపాత్రలు, బోధనాంశాలు చిత్రికొస్తారని తెలుస్తుంది.

వీ. వి. యం. హిందీచిత్రం

పి. వి. ఎం. వారు నిర్మిస్తున్న హిందీ చిత్రంకాలామా మాటింగ్ కోరుగా జరుగుతున్నది. యీ చిత్రానికి దర్శకుడు శ్రీ రాజా తరంకే.

రాజకపూర్ చిత్రం

ఆర్. కె. ఫిలిమ్స్ వారు హిందీలో రియాలిటీవు చిత్రం "ఆప్ డేక మే గంగా బహుతీస్తా" కంకేషన్ మాటింగ్ జరుపుతున్నాయి. యీ చిత్రంలో రాజకపూర్, పద్మిని ప్రధానపాత్రలు నిర్వహిస్తున్నారు. దర్శకుడు, రాధు శర్మారగర్.

పద్మిని, రాగిణి సింగపూరుప్రయాణం ప్రఖ్యాతి నాట్యకాలం వచ్చింది, రాగిణి, నిత్రాంతినిమిత్రం, సింగపూరు వస్తుతున్నాను. ఓం ఆవులు యీ తెలూకావరక విశ్రాంతి తీసుకోవ తీగి లంకాలో మద్రాసు విస్తారని తెలుస్తుంది.

ప.మం. అవును, యీ ధనరాజు అంతా నాడే నిని, యిక్కడ దేప్పాలు కొట్టడం ఆపలాయనం తెలిసి వెంటనే యీ ధనరాజుగారిని బయటికి పంపించడం జరిగిందట.

మం. మరి పంపించారా? ఆయనెందుకు పూర్తిచెయ్యకూడదూ? చిత్రం చాలా భాగం పూర్తయిందిగా?

ప.మం. అయింది. కాని యీ మధ్య ఆ ధనరాజు వ్యవహారము లేక యింకేదై వానో కాని కోర్కెవరకు వెళ్ళిందని, ఏదో వెద్ద గొడవని అనుకుంటున్నాడు.

మం. అయితే చిత్రం ప్రచారణలో పడిందన్నమాట. యింతకే ఆపలు నిర్మాత వేరు చెప్పావుకావో?

ప.మం. ఆ నాకుమాత్రం ఏం తెలుసు? నిన్ను ఎవరో చెప్పకుంటుంటే విన్నా - ఎవరో జగన్నాయకులట.

మం. చాలాభాషన్నయి వేర్లు. ఆయనేమో ధనానికి రాజు. ఏలేమో జగనాణి వాయితులు. వెనకడ చాలాభాషుడి!

ప.మం. యివారో యిక్కడ రెక్కతేనావో?

మం. ఏదో ఏమీ! పూర్ణమంటి యిక్కడే వున్నా. చిట్టతీ మేనా వున్నాయో?

ప.మం. మూడవభాషన్నయి వేద ఆలా పల్కి వెళ్ళా ఆంకేమమం. చద.

మం. తుళ్ళి. తర-

పల్లెలు

మూడు సంవత్సరాలనుండి డాక్టరులేని రావూరు హాస్పిటల్!

తొంకై కల జనాభా గల తాలూకాకు కేంద్ర రావూరు. అన్ని విధాల వెనుకబడిన ప్రాంతమిది. మెట్ట భూములు; బక్క ప్రజలు. ఆర్థికంగా అట్టడగునపుడు తాలూకా. 22 మైళ్ళ దూరానవున్న గూడూరు లో కేవల ఆస్పత్రిలేదు. అటువంటి స్థితిలోవున్న రావూరులో వున్న లోకల్ ఫండు ఆస్పత్రి ఏమాత్రం ప్రజలకు చాలదనుకుంటుంటే, అందులో గూడా మూడేళ్లనుండి డాక్టరులేదు. ఇక ఆ ప్రజల బాధలు ఎట్లా వుండాలనో వూహించండి! ప్రతీకలద్వారా అందోళ్ల కేళాము. ప్రజాప్రతినిధులకు చెప్పవచ్చుము; అధికార్లుకు విన్నవించుకున్నాము- కాని యీనాటికీ డాక్టరు లేడు! డి. యం. ఓ. గారినడిగితే ఏ డాక్టరును వేసినా యిచ్చటకు పోదని, యిది వరలో యిద్దరిని వేయగా వుద్యోగం పదలు కంటాముగాని, రావూరుకు పోవన్నారని చెప్పారు.

రావూరు నుంచి ఆరోగ్యకేంద్రం. గంట గంటకు బస్ సౌకర్యం వున్నది. తెలిగ్రాం సౌకర్యం వున్నది. విద్యుచ్ఛక్తి గూడా వున్నది. గ్రామస్థులు ఎలాంటి తిగాదాలు వెచ్చేవారుగాదు. ఈ విషయాన్ని ఇక చాటితే వున్న గూడూరు డాక్టరుగారే డి. యం. ఓ. గారి ముందు స్పృహ కేళారు. రావూరులో వందలాది వుద్యోగులుంటున్నారని, వారందరికీనే అసౌకర్యం, యిట్లుంది డాక్టరుకు మాత్రం ఎందుకుందవలెనో అర్థం గాకుండా వున్నది. గోదావరి, విశాఖజిల్లాల మన్యప్రాంతాలలో ఎందరో పనిశేస్తున్నారు; మలేరియాకు నిలయమైన శీతాకాలంలో నేపచేసే డాక్టరుగూడా వున్నాడు. అలాంటప్పుడు ఆరోగ్యకరమైన రావూరుకు ఎందుకు విముఖత చూపుతారో అవ్యర్థంగా వున్నది.

ప్రతి తాలూకా కేంద్రం విద్యుచ్ఛక్తిపాలతో వెలుగొందాలని ఆంధ్రప్రభుత్వం శట్టుదల జూపి, మార్చి లోగా మాదావిడిగా విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యాన్నిచ్చిందిగాని, ప్రజల ప్రాంతాలకు సంబంధించిన వైద్య సౌకర్యం విషయంలో మాత్రం ఆ క్రద్దను చూపలేకపోవడం విచారకరం. విద్యుచ్ఛక్తి కంటే వైద్యసౌకర్యం ముఖ్యమనేది గమనించవలెను.

ఆంధ్రప్రభుత్వం రావూరు ప్రజల వైద్య స్థితిని గమనించి తక్షణం డాక్టరును నియమించవలసిందిగా కోరుతున్నాము. మా కాపన సభ్యులైనా తగినంత అందోళ్ల చేయలేకపోవడం చూడవచ్చును. —ఓక పోరుడు.

విజయవారు సభ

శ్రీ గణపం రాజారాంరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన 9 తేదీ పాం సభ జరిగింది. రాజారాం రెడ్డి, డి. వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారలు ఆహార కోరికనుగూర్చి, శిష్టు రమిమన్దివలసిన ఆవసరాన్నిగూర్చి వుపన్యసించారు. డిసెంబరు 15 తేదీలోగా చాక డిపోలు వెట్టని యుడల ఆలియాత్రలు ప్రారంభించుటకు సభలో తీర్మానించబడింది. —ఓ. వి.

పోట్లపూడి సానుభూతి

పోట్లపూడి పంచాయితీ వుపాధ్యక్షుడు, ముఖ్యులైతూ శ్రీ పుచ్చలపల్లి బలరామి రెడ్డిగారు చాలకాలంగా ఆనాలోగ్లంగా వుంటూ, 11 తేదీ వుదయం మాతాస్థుగా మరణించారు. వారి వయస్సు 95 సంవత్సరాలుంటుంది.

వారి సోదరులకు, బంధువర్గానికి మా సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాము.

వేదాయసాలెం దున్నపోతుల వద

వెల్లూరు రాజసాలెం మరజననికి చెందిన గెండు మన్నపోతులు, కొప్పోలు వగ సయ్యవద్ద మేకకై తోలబడివుండగా, వాటిని ఎవరో 8 తేదీ రాత్రి దొంగతనంగా తోలు కొనిపోయి, వెల్లూరు చెరువు తూర్పుభాగంలో చంపి, చర్మాలు తీసుకొని పోయారు. చర్మాలకోసం పశుపరిశోధిని బలియిచ్చే యీ దొంగలను కనిపెట్టి వుండవలెను.

—గోవిందస్వామి.

ఈడగాలిరోడ్డు

సర్వేపల్లి ఈపూరుగోడ్డుపై యిప్పటికై నా దయదలచడం సంతోషం. అట్లనే సర్వేపల్లి-ఈడగాలి ప్రాంతిగోడ్డుమీదగూడా కరుణా దృష్టి ప్రసరింపజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము. ఈగోడ్డు చాల అబంధస్థితిలోవున్నది. దయదలచవలెను. —గ్రామస్థుడు.

పురిణి అస్పృశ్యత?

దేవాలయాలవద్ద, బావులవద్ద అస్పృశ్యత పాటించబడుతున్నదని, సంతకంలేని వీర్యాదు ఒకటి మాకుచేరింది. మాకువ్రాసేబదులు జిల్లా సంక్షేమ కార్యాధికారి దృష్టికి తీసుకొస్తే పుషయోగమంటుంది.

చెన్నారాయనిసాలెం

మోడెం వెంచలమ్మ స్త్రీలధాలయ కార్య వర్గ సమావేశం 7 తేదీ జరిగింది. గ్రంథాలయ భవననిర్మాణానికి సగం విద్యార్థిమిచ్చినదారి శ్రీ మోడెం బలరామరెడ్డిగారికి; సగం భరించిన క్రమశాస్త్రానికి కృతజ్ఞత తెలుపుతూ, మార్క్సి భవన పునర్నిర్మాణం చూర్చిలో జరుపుటకు నిర్ణయిస్తూ తీర్మానించబడింది. వకంబరు 29 తేదీ క్రొత్తగా పోస్టాఫీసును ప్రారంభించిన పోస్టల్ కార్యవారికిగూడా భవ్య వాద ము లభించవలసింది. —విడవలూరు రమణారెడ్డి.

గుండెమడుకల గ్రంథాలయం

సీతారామ గ్రంథాలయానికి శ్రీ దాట్ల ఓబులరెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగా, వీశుపాటి కృష్ణమూర్తిగారు కార్యదర్శిగా ఎన్నుకోబడ్డారు. గ్రంథాలయ స్థాపకుడు, అభివృద్ధికారకదూరైన వీశుపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారి మృతికి సంతాపం తెలుపుతూ తీర్మానించబడింది. —ఓ. వి.

వెంకటగిరి ఆవిష్కరణ

31 తేల నవ్వంశోత్పండిన చేనేత సమాకారసంఘాన్ని 25 తేల నికరలాభానికి తీసుకొని వచ్చిన సమగ్రము; వెంకటగిరి చేనేతవస్త్రాలకు వికేళాల గిరాకి సంపాదించిన వ్యక్తి; బాటియ విశిష్టతగల మగ్గుల బాటికాలో వెంకటగిరిని చేర్చించిన పుత్రాసో; రాజాగారివద్ద చేనేత పారిశ్రామికల యింద్ల నికేకస్థలాలకు 21 ఎకరములను సంపాదించి, 3 లక్షల వ్యయంతో 60 కుటుంబాలకు కాలనీ కట్టించే స్కీమును తయారుచేయించిన నేపరుడు, స్థాపక కార్యదర్శి శ్రీ డి. ఈశ్వరదాసుగారి విశ్రమటాన్ని 6 తేదీ కాపనసభ్యుడు శ్రీ పి. వెంకటస్వామి రెడ్డిగారు స్థాపక కార్యాలయంలో ఆవిష్కరించారు. శ్రీయుతులు కె. యల్. నారాయణరావు, రక్తదాత యస్. వి. వరసీంహారావు, యం. వెంకటసుబ్బయ్య, కె. మార్కె నారాయణ, కె. విశ్వనాధం, సి. నుబ్బు రామయ్యవాయుడు, ప్రధాన కార్యదర్శి దాసుగారి నిస్వార్థసేవను, కార్యదక్షతను గూర్చి ప్రశంసనీస్తూ మాట్లాడిరి. అటు అధికార్లు, యిటు ప్రజల అభిమానాన్నిపొంది, వెంకటగిరి చేనేత ప్రామికలకు ఎవరైనీ నేపరేనీ కీర్తిపాంస ఈశ్వరదాసు అభినందనీయలు. —పి. ఎల్. వెంకయ్యవాయుడు.

కావలి కావ్యగోష్ఠి

స్థానిక సాహిత్య సమాజ పక్షమున, ప్రామాణ్య భవనంలో, అనులాపురం వాస్తవ్యులు, మధురకవి శ్రీ పి. అన్నాజీకర్మగారు తాము రచించిన వివిధ గద్యకథ్య గ్రంథముల నుండి ముఖ్యమైన ఘట్టాలను చదివి వినిపించారు. సభకు శ్రీ వేదల సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారు అధ్యక్షత వహించారు. సమాజాధ్యక్షులు శ్రీ కనుమర్తి సత్యనారాయణగారు కవిగారిని యభినందించగా సత్కరించి చందన సమర్పణ జేసారు. —ఓ. వి.

బ్రాహ్మణకౌక పార్లమెంటు

స్థానిక మాధ్యమిక పాఠశాల విద్యార్థుల ప్రజాస్వామిక సమాజా పార్లమెంటుకు, కావలి హైస్కూలులో శ్రీ కామభేల రామస్వామిరావుగారు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. శ్రీ కేసరి సుందరరామశర్మగారు విద్యార్థుల కృషిని ప్రశంసించి, ఆశీర్వదించారు. హైస్కూలులో శ్రీ పి. నారాయణయ్యగారు అధిభులకు వందనము లభించారు. —ఓ. వి.

విజయవారు మోసం!

ఇదివరలో వెల్ ఫేర్ యిక్ స్పెక్టరుగా వుండిన పల్లెటూరుసామెలుగాని, యీ గ్రామంలోవున్న మరజనలకు కేదలకు భూములిప్పిస్తారని, దాదాపు మూడువందల రూపాయలు వసూలుజేసి దిగమ్రొంగి అంతులేకుండా పోయారు, వారు ఎచ్చటుండేని గూడా తెలియదు. ఈ ఆక్రమణిగూర్చి విచారించవలసిందిగా కలెక్టరుగారిని కోరుతున్నాము. రుజువు చేయుటకు మేము సిద్ధంగా వున్నాము. —గణపం రాజారాంరెడ్డి.

మాదరాజుగూడవారు కల్లు

కల్లుపుత్తి మరజుకాసానుకుచ్చివది డి.కె. యస్. పి. శ్రీ సీతాకవి తెలియగా, వారి ఆదేశంపై వెనాటుకేట సభయిక్ కలెక్టరు శ్రీ నుబ్బురావు, రామమూర్తిగారలు మాదరాజుగూడవారు ఈశోవుమద చాడతేసి, 200 గాలన్ల కల్లును స్వాధీకరణచుకోవ్వారు. ఈ సందర్భంలో 20 మంది ఆ కలెక్టరు కేసు బడ్డారుగూడా. ఇవ్వుక చాదాపు 200 చట్టగీత జరుగుతున్నదట. —ఓ. వి.

In the Court of the Subordinate Judge of Chittoor.

O. S. 39 of 57. I. A. 320 of 58. Dalavai Ramappa 1 —Plaintiffs. Naidu and another 1 Thotli Koti Reddy and others —Defendants.

- (1) Gorantla Siddamma widow of Rami Reddi
- (2) Gorantla Nagi Reddi son of Subbi Reddy
- (3) Gorantla Venkatanarasimha Reddi son of Narayana Reddi
- (4) Gorantla Subbi Reddi son of Narayana Reddy.

Residing at Kanugondawartipalle hamlet of Gudupalle P. O. Madana Palie Taluk.

Please take notice that the above petition was filed to add all of you as supplementary defendants in the above suit. The petition is posted to 8-1-59 for notice. All of you are required to appear on that date and state your objections, if any, failing which the petition will be heard in your absence.

—D. KRISHNAMURTHI RAO, Advocate for the plaintiff.

* బొల్లి *

సమస్త చర్మ వ్యాధులు

మేహపాద, స్వర్ణజ్వరములేని మచ్చలు, వెగ, సవాయి మొదలగు మఖవ్యాధులు, ఇంగ్లీయ స్థల నము, స్వప్నరోషము, శ్రీల బుకురోషములు, మూర్చి, మూల శంఖ, ఆల్బిను, మెండిదర్మలు, మొదలగు సమస్త వ్యాధులకు ఆమామమై విశిష్ట. 1920.లో స్థాపించబడి 38 సం||ల నుండి ఏకాధిగా సేవజేయుచున్న ఏకైకం వెనెరెడ్డి ఆండ్ కో., యని తెలుసుకోండి. ఇతర వకలు కంపెనీలను చూచి మోసపోకండి. మా ఔషధములే నేపించి కాళ్ళక ఆరోగ్యమును బడయండి. మా ప్రాణముతో బాధపడకండి. కేడే మా క్యాటలాగు కోరకు చాగిసి తెప్పించుకోండి. క్యాటలాగు - సలహా ఉచితం.

రెడ్డి ఆండ్ కో., (లేజర్లు)

గే పాల పురం
తూర్పుగోదావరిజిల్లా - ఆంధ్రప్రదేశ్
ప్రాంచ్ ఇన్ ఫీస్ : కాపువీధి - నెల్లూరు

పనిరికలు -

కామెర్లు

భయపడవనిలేదు
*
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట - వెల్లూరు.

సునంద స్పెషల్

అంబరు వత్తులను

ఎల్లప్పుడు వాడి, వాటి నిజమైన ఆనందమును పొంది మమ్ము అభినందించండి అన్ని వోట్ల గోరుకు.

సునంద అగర్ బట్టి ప్రాక్టర్

1820, అక్కరెడ్డు - మైసూరు

